

**MEDDELANDEN FRÅN
SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGEN**

DEN 5 MARS
1942

ÅRGÅNG XXVII
N:R 25

REDAKTÖR OCH ANSVARIG UTGIVARE: REINHOLD NAUCLÉR

**SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGENS
VERKSAMHET UNDER ÅR 1941
SKRIVELSER TILL BEHANDLING**

VID
**SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGENS
ORDINARIE STÄMMA
DEN 23 MARS 1942**

STYRELSENS BERÄTTELSE ÖVER FÖRENINGENS
VERKSAMHET ÅR 1941

STYRELSENS BERÄTTELSE ÖVER FÖRENINGENS EKONO-
MISKA FÖRVALTNING UNDER ÅR 1941

BERÄTTELSE ÖVER VERKSAMHETEN INOM FÖRENINGENS
AVDELNINGAR UNDER ÅR 1941.

REVISORERNAS BERÄTTELSE FÖR ÅR 1941

SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGENS FASTIGHETS-AKTIE-
BOLAGS STYRELSE- OCH REVISIONSBERÄTTELSE
FÖR ÅR 1941

SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGENS HANDLINGAR 332.

SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGENS VERKSAMHET UNDER ÅR 1941.

Till Svenska Teknologföreningen.

Styrelsen för Svenska Teknologföreningen får härmed avgiva berättelse över föreningens verksamhet år 1941.

1. Ledamöter.

Under året hava 230 (242)* nya ledamöter vunnit inträde i föreningen, därav 112 (121) genom anmälan enligt stadgarnas § 4, nämligen 100 (102) förutvarande medlemmar av Tekniska högskolans studentkår och 12 (19) förutvarande medlemmar av Chalmers studentkår. Dessutom hava 31 (42) ledamöter, som tidigare lämnat föreningen, återinträtt.

Nyrekryteringen har sålunda varit ganska tillfredsställande, särskilt om man beaktar den ekonomiska depression, som på många håll råder.

Stadgad årsavgift har erlagts av 3 777 (3 697) ledamöter, varav 1 815 (1 724) bosatta i Stockholm med omnejd, 1 851 (1 842) annorstädes i Sverige och 111 (131) i utlandet.

Vid 1941 års utgång funnos 311 (321) ständiga eller eljest från avgift befriade ledamöter; hela antalet röstberättigade utgjorde 4 322 (4 263) eller 59 mera än vid 1940 års slut. Föreningens hedersledamot sedan 1936, landshövding Sven Lübeck, avled den 13 febr. 1941. I övrigt har föreningen, såvitt känt, genom döden under år 1941 förlorat 46 (46) ledamöter, nämligen:

RODHE, OLOF, bergsingenjör

GRANSTRÖM, GUSTAF A., direktör

BIRCH-LENSEN, CHARLES, överingenjör

JACOBSON, STIG T., civilingenjör

AUGUSTINSSON, ERNST S., vägingenjör, kapten VVK

*) Siffror inom parentes avse motsvarande antal under år 1940.

JOHNSSON, BIRGER, bergsingenjör
 NORELIUS, C. OSKAR, f. d. bergmästare
 GRÖNWALL, STEN, baningenjör
 BERGMAN, SVEN DANIEL, civilingenjör
 HALLSTRÖM, NILS G. G:SON, major
 SANDGREN, JOSEF, ingenjör
 FORSBERG, H. J. UNO, bergsingenjör, direktör
 LUNDBÄCK, EINAR C., civilingenjör
 WAHREN, CARL, disponent
 LARSON, ERNST H., bruksdisponent
 SETTERBERG, CARL TH., fil. dr
 HANSSON, A. GILLIS, civilingenjör
 ORTON, BROR N. L:SON, bergsingenjör
 WRETTLIND, E. PAUL, civilingenjör
 LANDQVIST, VERNER, civilingenjör
 STENQVIST, EDWARD W., civilingenjör
 HELLSTEDT, C. E. LENNART, major VVK
 PHILIP, SVEN P., civilingenjör
 EKMAN, B. OLOF, civilingenjör
 CARLBERG, P. STELLAN, civilingenjör
 PALMQVIST, ALF V., ingenjör
 SANDBERG, C. PETER, ingenjör
 NORDESJÖ, ERIK E., civilingenjör
 MOSSBERG, K. ELIS, disponent
 ÅKERBLOM, NILS L., kommandör
 LUNDSTRÖM, F. ALGOT, f. d. överstelöjtnant
 GREWIN, BROR A., ingenjör
 PÅLSSON, GUNNAR FR., civilingenjör
 NORDENFELT, PER, civilingenjör
 HAGELIN, AUGUST, civilingenjör
 HENRIKSSON, G. R. HUGO, major VVK
 SIEVERT, ERNST G., direktör
 BYWALL, E. ALFRED, direktör
 MARCUS, LOUIS L., f. d. överinspektör
 BILLE, K. VILHELM, major VVK
 MEIJER, JOHN, överingenjör
 MALMSTRÖM, KARL KUNO, civilingenjör
 BERG, C. GOTTFRIED W., civilingenjör
 MODÉN, TORSTEN, civilingenjör
 TEGNÉR, CARL T. E., kommandörkapten
 HALLNE, J. VERNER, civilingenjör

2. Styrelse och funktionärer.

Föreningens *styrelse* har under år 1941 utgjorts av

Ordinarie ledamöter

av Föreningen å stämman valda:

GRABE, ALF, myntdirektör, Föreningens ordförande
 OLSON, ERIK, direktör, Föreningens förste vice ordförande
 STERKY, HÅKAN, professor, Föreningens andre vice ordförande
 HELLSTEDT, LENNART, civilingenjör († 22 maj)
 KLEMMING, GÖSTA, direktör
 KJELLSTRÖM, NILS E., disponent

av Avdelningarna valda:

EDENHOLM, HENRIK, professor	vald av avd. för Mekanik
GUSTAFSSON, NILS, tekn. dr	» » » för Mekanik
LUNDELL, TORSTEN, civilingenjör	» » » Sv. Elektro- ingenjörss- föreningen
MALMSTRÖM, TORVALD, civilingenjör	» » » Sv. Elektro- ingenjörss- föreningen
MARKELIUS, SVEN, byggnadsråd	» » » Sv. Arkitekt- föreningen
TENGBOM, ANDERS, arkitekt	» » » Sv. Arkitekt- föreningen
LINDBLAD, TORD, kapten	» » » för Väg- och vattenbyggn.- konst
EKELUND, Bo, civilingenjör	» » » för Väg- och vattenbyggn.- konst
CARLBORG, HARALD, kom- merseråd	» » » för Kemi och Bergsveten- skap
STENHAGEN, F. H., civilingenjör	» » » för Kemi och Bergsveten- skap
LUNDEQVIST, GÖSTA, direktör	vald av avd. för Skepps- byggnads- konst

PETERSON, ERIK, civilingenjör	vald av avd. för Skepps- byggnads- konst
ODQVIST, FOLKE, professor	» » » för Teknisk Undervisning
LUNDQUIST, RYNO, undervisn.-råd	» » » för Teknisk Undervisning
INGELMAN, GÖSTA, civilingenjör	» » » för Industriell Ekonomi o. Organisation
SÄLLFORS, TARRAS, professor	» » » för Industriell Ekonomi o. Organisation
LAGRELIUS, EINAR, civilingenjör	» » » för Grafisk Teknik
DAHLBÄCK, SVEN, disponent	» » » för Grafisk Teknik

Suppleanter:

av Föreningen å stämma valda:

ERIKSSON, J. AXEL, arkitekt
BERGMAN, ÅKE, civilingenjör
BILDT, OLOF, direktör
PYK, HERMAN, direktör
WINBLADH, RAGNAR T. B:SON, tekn. dr

av Avdelningarna valda:

WOXÉN, RAGNAR, professor	vald av avd. för Mekanik
STAARF, TORSTEN, civilingenjör	» » » Sv. Elektro- ingenjör- föreningen
STERNER, NILS, arkitekt	» » » Sv. Arkitekt- föreningen
NYCANDER, SVEN, civilingenjör	» » » för Väg- och vattenbyggn.- konst
FORSÉN, LENNART, professor	vald av avd. för Kemi och Bergsveten- skap

LILJEKVIST, GÖSTA, mariningenjör	vald av avd. för Skepps- byggnads- konst
WALLQUIST, GUNNAR, professor	» » » för Teknisk Undervisning
THORELLI, HANS, civilingenjör	» » » för Industriell Ekonomi o. Organisation
SKJÖLDEBRAND, A, civilingenjör	» » » för Grafisk Teknik

Funktionärer inom föreningen hava vidare under år 1941 varit:

Revisorer:

GUSTAFSSON, EMIL, bergsingenjör.
SVENSSON, P. AXEL V., civilingenjör.
SÄLLFORS, TARRAS, professor.

Suppleanter:

ENEROTH, ÅKE, civilingenjör.
GÖRANSSON, P. GUSTAF Z., civilingenjör.

Teknisk Tidskrifts nämnd:

GRABE, ALF, myntdirektör, ordförande.
STERKY, HÅKAN, professor.
SJÖGREN, ERIK, flygdirektör.
JANSSON, HERMAN, major.
SMITH, GÖSTA, disponent.

Biblioteksnämnd:

NAUCLÉR, REINHOLD, civilingenjör, ordförande, 35, utsedd av styrelsen.
NORDENSSON, TOM, civilingenjör, 41, utsedd av avdelningen för Mekanik.
WIDSTRÖM, AXEL, civilingenjör, 39, utsedd av avdelningen Svenska Elektroingenjörsföreningen.
SWEDENBORG, GUSTAF, förste byråingenjör, 36, utsedd av avdelningen Svenska Elektroingenjörsföreningen.
BERGVALL, LENNART, arkitekt, 41, utsedd av avdelningen Svenska Arkitektföreningen.
BLOMQVIST, ERIK, civilingenjör, 41, utsedd av avdelningen för Väg- och vattenbyggnadskonst.

ROTHELIUS, ERNST, bergsingenjör, 36, utsedd av avdelningen för Kemi och Bergsvetenskap.
 BILLBERG, ALFRED, civilingenjör, 32, utsedd av avdelningen för Kemi och Bergsvetenskap.
 HARTZELL, GÖSTA, mariningenjör, 32, utsedd av avdelningen för Skeppsbyggnadskonst.
 LINDSTEDT, HILDA S., bibliotekarie, 37, utsedd av avdelningen för Teknisk undervisning.
 BRODÉN, ERIC D., civilingenjör, 39, utsedd av avdelningen för Industriell Ekonomi och Organisation.
 BERGSTRÖM, KARL, civilingenjör, 39, utsedd av avdelningen för Grafisk Teknik.

Ceremoninämnd:

WESSBLAD, KARL A., civilingenjör, ordförande.
 HANSEN, FRED H. ROECK, kapten.
 LENNING, ALVAR, civilingenjör.

Tjänstemän.

FRÖMAN, K. A., byråchef, sekreterare.
 NAUCLÉR, REINHOLD, civilingenjör, kamrer.
 STÄHLE, VIKTOR, major, föreståndare för anställningscentralen.
 WESSBLAD, K. A., civilingenjör, chefredaktör för Teknisk Tidskrift.

3. Sammanträden.

Antalet sammanträden har under året uppgått till 74 (70), varav 9 (8) sammankomster med föreningen i dess helhet, nämligen årsmöte den 23 och 24 mars, höstmöte i Göteborg och Trollhättan den 20 och 21 sept., 3 stämor, varav en extra, och 4 andra allmänna sammanträden. Härtill kommo två olika dagar i november ordnade som studiebesök vid Flygtekniska försöksanstalten.

Antalet avdelningssammanträden ha varit 65, fördelade sålunda:

Avd. för Mekanik.....	8 st.
» » » och Avd. för Tekn. undervisning gemensamt	1 »
» Svenska Elektroingenjörsföreningen	14 »

Avd. Svenska Arkitektföreningen.....	9 st.
» för Väg- och vattenbyggnadskonst.....	8 »
» » Kemi och Bergsvetenskap.....	10 »
» » Skeppsbyggnadskonst.....	3 »
» » Teknisk Undervisning.....	2 »
» » Industriell ekonomi och organisation.....	6 »
» » Grafisk teknik.....	4 »

Häri äro inräknade Avd:s V majsammanträde, anordnat som studieresa till Kattstrupeforsens och Hissmoforsens kraftverksbyggnader, Avd:s S extra sammanträde i Göteborg 5 september samt Avd. I:s majsammanträde i Norrköping tillsammans med Norrköpings Polytekniska förening. Styrelsen har under året haft 10 sammanträden.

4. Kommittéer m. m.

Förutom ovan under 2 angivna av föreningen tillsatta nämnder hava under år 1941 följande speciella kommittéer varit verksamma.¹⁾

1. Avslutade under år 1941.

	Utsedd av	Tills. år
Högertrafikkommittén.....	Styr., M, V	1940
Byggnadskostnadskommittén	Styr., A, V	1941
Trafiksäkerhetskommittén.....	Styr.	1941
Väghållnings-förstatligande-kommittén...	Styr.	1941
Patentlagkommittén I.....	Styr.	1941
Teknisk licentiat-kommittén	Styr.	1941
Vattenundersökningskommittén II.....	Styr.	1941
Kommitté för samråd med 1940årssakkun- niga för den högre tekn. undervisningen	[M, E. A, V] [K-B, S, I]	1941
3 st. standardkommittéer, nämligen:		
för verkstads- och verktygsfrågor.....	M	1923
» skruvar och muttrar.....	M	1923
» toleransfrågor.....	M	1923
Standardkommittéer för:		
SMS särtr. 214 ang. brotschar	M	1940
SMS särtr. 215 ang. cylindriska o. ko- niska pinnar	M	1940

¹ Kommittéer och delegationer för beredande av föreningens eller avdelningarnas inre angelägenheter äro i regel ej här medtagna.

	Utsedd av	Tills. år
SMS särtr. 216 ang. gängtoleranser ..	M	1940
SMS särtr. 217 ang. ventiler för gas- behållare	M	1940
SMS särtr. 218 ang. skaff för tolkar	M	1941
SMS särtr. 219 ang. Edisongångor...	M, E	1941
SMS särtr. 221 ang. gasbehållare för förtätade gaser	M	1941
SMS särtr. 226 ang. brandskyddsmate- rial	M	1941
Kommittén för granskning av förslag till normer för kylanläggningar.....	M	1941
Kommittén för färgbeteckning av rörled- ningar	M, V, K-B	1941
Fastighetsbildningskommittén.....	V	1941

2. Ännu fungerande vid utgången av år 1941.

(Med * utmärkta kommittéer äro t. v. permanenta.)

	Utsedd av	Tills. år
*Kommittén för ånga av mycket höga tryck (tills. med IVA m. fl.).....	Styr.	1924
Ingenjörsanställningskontraktkommittén..	Styr.	1929
Kommittén för leveransavtal inom verk- stadsindustrien (tills. med Sveriges In- dustriförbund m. fl.).....	Styr.	1934
1937 års organisationskommitté.....	Styr.	1937
*Delegation för radioföredrag.....	Styr. o. alla avd.	1937
Ingenjörstitelkommittén.....	Styr.	1937
Kommittén för handledning betr. tekniska termer.....	Styr., M,	1939
Beredskapstjänstkommittén.....	Styr.	1939
S. T. F:s beredskapskommitté.....	Styr. o. samtl. avd:r	1939
*Sakkunnignämnden för trafik- och bil- mål (tills. m. KAK o. M.R.).....	M, V	1939
Ingenjörstaxekommittén.....	Styr. o.	
(med subkommittéer i vissa avdelningar)	saml. avd:r	1940

	Utsedd av	Tills. år
Explosionskommittén.....	Styr. o. beredskaps- kom.	1940
Patentlagkommittén II	Styr.	1941
Standardkommittéer för:		
SMS särtr. 222 ang. hydroforer	M	1941
SMS särtr. 224 ang. ihål. ämnen till svarvade maskindelar	M	1941
SMS särtr. 225 ang. borrhussningar..	M	1941
Normkommittén för provning av ångan- läggningar (med 5 subkom:r).....	M	1925
Normkommittén för provning av vatten- turbiner och pumpar (med subkom:é) ...	M	1925
Normkommittén för provning av kompres- sor och fläktar (med 2 subkommittéer)	M	1925
*Automobil- och motortekniska kommittén	M	1938
Subkom. för revision av oljenormer.....	Automobil- o. Mot.tekn. kommittén	1938
*Redaktionsutskottet för normkommittéer	M	1938
Kommittén för ämnet Konfektionsindustri i de tekniska högskolornas studieplan	M	1940—41
*Kommittén för svetsteknik	M	1941
*Svenska kommittén för Nordiska Elektro- teknikermöten	E	1931
*Radiokommittén.....	E	1924
Svenska Elektroingenjörsföreningens hög- skolekommitté	E	1940
Kommittén för belysning av trafikleder..	M, E, V	1936
Landsbygdskommittén.....	A	1935
Kommittén för utredning av frågor rö- rande förh. STF-SAF-SAR (förut »Kom:n för SAF:s ombildning till en STF:s husbyggnadsavdelning m. m.»)	A	1941 (1936)
Kommittén för främjande av forsknings- och upplysningsverksamhet inom bygg- nadsfacket (tills. m. Stockholms bygg- nadsförening).....	A, V	1938

	Utsedd av	Tills. år
Kommittén för överarbetning av normer för hissar (SEN 6)	A	1941
Fastighetsvärderingsnomenklaturkom:n (tills. med Institutet f. värdering av fastigh. m. fl.)	A, V	1941
Trätekniska kommittén	V	1937
Avd:s V studieresekommitté	V	1938
*Husbyggnadstekniska kommittén	V	1939
Betongblandarkommittén	V	1939

5. Beredskaps- och kristidsfrågor.

Beredskapskommittén har under år 1941 ej haft anledning till direkta aktioner i samma grad som tidigare; i och med att kristidskommissionernas arbete kommit i fortvarighetstillstånd hava enskilda initiativ rörande krisreglerande åtgärder blivit mindre erforderliga. På föranstaltande av Beredskapskommittén hava emellertid under året hållits två föreläsningkurser, nämligen den 15—16 augusti en kurs för frågor rörande förhindrande av värmeförluster och för värmeåtervinning med ca 200 deltagare samt i november en kurs i smörjningsteknik, som bevistades av närmare 400 personer. Båda kurserna tillgodogöras även genom tryckta kompendier.

Kristidsproblemen hava naturligtvis fortfarande intagit en ganska dominerande plats på sammanträdesprogrammen, såväl vid allmänna som vid avdelningssammanträden. Sålunda talade vid årsmötet generaldirektör AXEL GRANHOLM om »Landets trafikväsende i kristiden» och disponent BENGT THORBJÖRNSSON om »Inhemskt flytande bränsle och förutsättningar för dess tillverkning», varjämte civilingenjör LENNART WÄHLSTEDT på damprogrammet talade om ull och svensk fåravel. Vid höstmötet i Göteborg gav skeppsredare GUNNAR CARLSSON en överblick av »Svensk sjöfart under krigstider».

Rörande de olika avdelningarnas talrika föredrag av denna art hänvisas till avdelningarnas berättelser.

Beredskapstjänstkommittén har under året delvis ombildats. Dess energiske ordförande, professor Sterky, har efter avslutandet av kommitténs arbete med ingenjöreregistreret öns-

kat lämna kommittén och har efterträtt av flygdirektör Erik Sjögren. Kommitténs huvuduppgift blir närmast att behandla de statliga försvarsutredningarnas betänkanden och förslag.

6. Samarbete med andra tekniska föreningar m. m.

Samarbetet mellan nordiska tekniska föreningar har under året föranlett till följande föredrag:

I anslutning till STF:s årsmöte höll professor M. LEVON föredrag om »Det tekniska forskningsarbetet i Finland», myntdirektör ALF GRABE talade i Helsingfors den 27 okt. inför Tekniska föreningen i Finland och Suomalaisten Teknikkojen Seura om »Den högre tekniska undervisningens organisation i Sverige» och ingenjör J. SAXILD talade vid STF:s novemberstämma om den Transiranska järnvägen.

Kontakten med grannländerna i väster och söder har tyvärr varit starkt försvårad av krigsförhållandena.

Höstmötets program i Göteborg ordnades helt genom Tekniska Samfundet, som även stod för värdskapet vid den festliga avslutningsmiddagen på Grand Hôtel Haglund.

Vid Sveriges tekniska föreningars samlingsdelegations sammanträde i anslutning till STF:s programsammanträde den 29 september beslöts en gemensam *aktion* för att bereda *barn från finska ingenjör- och arkitektfamiljer*, som därav äro i behov, tillfälle till vistelse i Sverige. Denna aktion resulterade i ett upprop, som lände till att mer än 300 svenska teknikerfamiljer förklarade sig villiga mottaga finska barn. På grund av kända svårigheter med barntransporterna har tyvärr icke varit möjligt att före årsskiftet få hit över mer än 55 av de anmälda »ingenjörsbarnen». Flera grupper hava sedermera följt i början av 1942, så att antalet finska barn, som genom STF:s direkta förmedling placerats i Sverige stigit till 97. Då emellertid anmälningarna om barn från borgerliga familjer, som man önskat placera i vårt land, varit ganska fåtaliga, har nyligen överlåtits till den allmänna Hjälpkommittén för Finlands barn att fullfölja förmedlingen i de fall, då vederbörande svenska familjer förklarat sig villiga mottaga även andra finska barn än sådana, som komma från borgerliga hem. Som bidrag till transportkostnader för finska barn har till STF i anledning av nyssnämnda upprop till 1941 års utgång influtit sammanlagt kr. 22 485:—.

Vid ovannämnda delegationssammanträde diskuterades även frågan om anordnande av föreläsningkurser för ingenjörer dels i Stockholm, dels ute i landet på olika orter, varjämte en överläggning ägde rum rörande olika former för platsförmedling för ingenjörer.

I avsikt att ytterligare sammanföra ingenjörer inom olika fack har på styrelsens initiativ samarbete etablerats med ett antal specialföreningar för anordnande av en »Ingenjörsvicka» i anslutning till STF:s årsmöte.

»Sakkunnignämnden för trafik- och bilmål» — utsedd av STF, KAK och Motormännens Riksförbund — har under 1941 haft endast två mål att handlägga, vilket väl får anses som en konsekvens av den starkt begränsade biltrafiken.

Under 3 och 4 angivas även möten och kommittéarbeten i samverkan med andra sammanslutningar och under 7 omnämnas organisationer, vari föreningen eller dess olika avdelningar varit företrädade.

Avd:s M årsmöte var anordnat tillsammans med Ingeniörsvetenskapsakademien och i samförstånd med Statens Bränslekommission.

Avd:na A och V hava vid olika tillfällen samarbetat med Stockholms Byggnadsförening rörande rådande svårigheter inom byggnadsindustrien, och Avd. 1 har för planläggning av arbetsprogram m. m. samrått med Företagsekonomiska Föreningen och Svenska Ekonomiföreningen.

Avd:s A medlemmar voro inbjudna till Svenska Arkitekters Riksförbunds årsmöte i Västerås 13—15 juni.

7. Medlemskap i andra föreningar m. m.

Föreningen har under år 1941 varit korporativ medlem i:

Föreningen Tekniska Museet;

Assoc. perm. des Congrès de Navigation;

Assoc. perm. de la Route;

Intern. Verein für Brückenbau und Hochbau.

Föreningen har vidare genom av styrelsen utsedda personer varit representerad i:

Sveriges Standardiseringskommission;

1936 års nomenklaturkommitté (tills. m. IVA, SIS m. fl.);

Sveriges Tekniskt Industriella Skiljedomsinstituts fullmäktige;

Forskningsberedskapskommittés centralkommitté;

Styrelsen för Tekniska Museet;

Styrelsen för Sveriges arbetsledareinstitut;

Svenska nationalkommittén för internationella ingenjörskongresser;

Svenska Industriens Praktiknämnd;

Samarbetskommittén för nordiskt hjälparbete.

Dessutom hava avdelningar inom föreningen varit representerade i:

Samfundet för hembygdsvård (A, E, V, K—B);

Svenska studiekommissionen för svetsningsfrågor (M, V);

Svenska Elektriska Kommissionens (SEK) fullmäktige (E);

Svenska nationalkommittén för intern. högspänningskonferenser (E);

Svenska Slöjdföreningens styrelse (A);

Rådet till skydd för Stockholms skönhet (A);

Kommitté perm. intern. des Architects (A);

Svenska arkitekters riksförbunds styrelse (A);

Svenska arkitekters riksförbunds förtroendenämnd (A);

Council of the Intern. Federation for Housing and Town-planning (A, V);

Samarbetsdelegation av skilda yrkesgrupper, som intressera sig för husdjurshygien (A);

A.-B. Svensk Byggtjänst (A, V) — vid bolagsstämma;

A.-B. Tidskriften Byggmästaren (A) — vid bolagsstämma;

Svenska sällskapet för fotogrammetri (V);

Svenska nationalkommittén i anslutning till internationella föreningen för brobyggnader och byggnadskonstruktioner (V);

Svenska nationalkommittén för kemi (K—B);

Svenska nationalkommittén för rationell organisation (I);

Nordiska Vägtekniska Förbundets Svenska Kommitté (V);

Samarbetsdelegation (tills. med ERA, FfL m. fl.) för elektricitetens användning i husbyggnader (A);

Riksidrottsförbundets idrottsplatskommitté för utredning rörande projektering av sim- och idrottshallar (A, V).

8. Stadgar och ordningsregler.

Efter delgivning vid extra stämma den 5 nov. 1941 antog föreningen vid ordinarie stämma den 19 nov. 1941 stadgeändringar, innebärande att följande paragrafer erhållit nedan angiven lydelse:

»§ 2.

Ledamöter.

Till ledamot i föreningen kan genom skriftlig, till föreningens styrelse ställd, av två ledamöter undertecknad, motiverad anmälan föreslås:

den, som är eller varit styrelseledamot eller lärare vid någon av landets tekniska högstskolor;

den, som såsom ordinarie studerande uppfyllt fordringarna för erhållande av avgångsbetyg från någon av rikets tekniska högstskolor eller från Chalmers tekniska instituts högre avdelning;

den, som utan att uppfylla ovanstående villkor är en kunnig och erfaren idkare av teknisk vetenskap eller teknisk verksamhet.

Till *hedersledamot* kan föreningen, efter enhälligt förslag från styrelsen, vid årsmöte utse person, som finnes vara härav förtjänt. För att förslaget skall anses antaget erfordras att minst $\frac{3}{4}$ av de närvarande rösta för detsamma eller att valet sker med acklamation.

§ 3.

Inval.

Föreningens styrelse fattar beslut rörande vederbörligen väckt förslag om inval.

För att föreslagen person skall bli invald fordras att minst $\frac{3}{4}$ av styrelsens närvarande ledamöter rösta för förslaget (se § 14).

Innan styrelsen till avgörande företager förslag till inval av person, vilken varken avlagt examen från svensk teknisk högstskola eller därmed jämförlig utländsk högstskola eller Chalmers tekniska instituts högre avdelning eller är eller varit styrelseledamot eller lärare vid svensk teknisk högstskola, skall yttrande över förslaget inhämtas från styrelsen för den eller de avdelningar inom föreningen, varuti den föreslagne närmast begärt eller kan antagas önska inträde.

Den, som sålunda invalts, blir ledamot, så snart han erlagt stadgad årsavgift.

§ 4.

Inträde utan val.

Medlem av någon av de svenska tekniska högstskolornas studentkårer, som uppfyllt fordringarna för erhållande av avgångsbetyg, äger, intill utgången av första kalenderåret efter avgångsåret, utan inval inträda som ledamot i föreningen på

därom av vederbörande kårs styrelse tillstyrkt anmälan och mot erläggande av föreskriven årsavgift.

§ 7.

Uteslutning av föreningsledamot ur föreningen sker genom föreningens styrelse efter därom till styrelsen inlämnat, skriftligen motiverat förslag, som, för att kunna upptagas till behandling, skall vara undertecknat av minst 10 föreningsledamöter. För att förslaget skall vara av styrelsen godkänt, erfordras, att minst $\frac{2}{3}$ av dess närvarande ledamöter röstat för detsamma, samt att de för godkännande avgivna rösterna varit minst 8. Åtnöjes icke den uteslutne med styrelsens beslut, äger han inom 30 dagar, efter det han skriftligen delgivits beslutet, överklaga detta hos föreningen. Styrelsens beslut om uteslutning är gällande, intill dess det eventuellt genom föreningsbeslut upphäves. För att föreningen i detta fall skall hava slutligen godkänt förslag till uteslutning erfordras, att detsamma antages medelst acklamation av minst 15 ledamöter, eller, då omröstning begäres, att minst $\frac{2}{3}$ av de i röstningen deltagande rösta för förslaget, varvid de för godkännande avgivna rösterna skola utgöra minst 15.

Uteslutning.

§ 10.

Föreningen representeras av en styrelse, som har sitt säte i Stockholm och består av

1) *vid stämman valda*:

föreningens ordförande och två vice ordförande,
sex ordinarie ledamöter
samt sex suppleanter;

2) *av avdelningarna valda*:

från varje avdelning två ordinarie ledamöter, varav den ene bör vara avdelningens ordförande eller vice ordförande samt en suppleant, som bör vara styrelseledamot i avdelningen.

Val av styrelsens ledamöter sker för kalenderår. Ingen kan i en och samma funktion tillhöra styrelsen mer än tre år i följd, dock att, då så i särskilda fall provas ur föreningens synpunkt synnerligen önskvärt, ordföranden må kunna omväljas för ett fjärde år i följd efter tre års mandatstid.

Avdelningens val av ledamöter och suppleanter i för-

Styrelse.

eningens styrelse under nästkommande år skall verkställas före den 1 december.

§ 12.

Styrelsefunktionärer och tjänstemän.

Föreningens ordförande och vice ordförande bekläda samma poster inom styrelsen.

Styrelsen utser för sig och föreningen generalsekreterare och kamrerare, vilka icke få vara ledamöter av styrelsen, i vilkens överläggningar, men icke beslut, de äga deltaga med rätt att få sin särskilda mening till protokollet antecknad.

§ 14.

Beslutsmässighet i styrelsen.

Vid styrelsens sammanträden skola minst nio ledamöter vara närvarande, för att fattade beslut skola äga giltighet.

Alla suppleanter hava rätt att närvara vid sammanträdena, om vilka de därför böra underrättas. Rösträtt tillkommer suppleant

a) om han valts vid stämman: när icke alla å stämman valda ordinarie ledamöter äro närvarande, varvid suppleanterna inträda i de ordinaries ställe i den ordning, i vilken de äro valda;

b) om han valts av avdelning: när någon av samma avdelning utsedd ordinarie ledamot är frånvarande.

§ 16.

Ordinarie stämмоörenden.

Vid stämman i mars månad

föredragas styrelsens och revisorernas berättelser för det gångna året, beslutas angående ansvarsfrihet för styrelsen samt tillsättes en valkommitté, bestående av sju ledamöter, varav föreningens ordförande utser två, den ena av dessa som sammankallande, samt föreningen väljer fem.

Vid stämman i november månad

fastställs föreningens inkomst- och utgiftsstat för nästa kalenderår samt utses för nästa kalenderår

dels en ordförande och två vice ordförande i föreningen samt sex ledamöter och sex suppleanter i föreningens styrelse, varvid skall iakttas, att en vice ordförande, tre ordinarie styrelseledamöter och tre suppleanter skola vara bosatta utom Stockholm,

dels tre revisorer och två revisorssuppleanter för granskning av styrelsens förvaltning.

§ 17.

Styrelsen må, där den så prövar nödigt, sammankalla föreningen till extra stämman, vid vilken dock endast sådana ärenden få till behandling företagas, som finnas angivna i kallelsen till stämman, vilken kallelse utfärdas på sätt för ordinarie stämman är stadgat.

Extra stämman.

§ 18.

Den enligt § 16 utsedda valkommittén åligger att årligen före den 15 oktober till föreningen avgiva förslag till de val, vilka stadgeenligt skola förrättas vid den ordinarie novemberstämman. Envar föreningsledamot är berättigad att till valkommittén ingiva skriftliga förslag.

Valkommitté.

Valkommittén är skyldig att å kandidatlista förutom de av kommittén förordade namnen även upptaga namn å andra personer, som av minst 20 föreningsledamöter blivit hos valkommittén skriftligen föreslagna till resp. befattningar senast den 1 oktober.

Föreningens ledamöter är obetaget att vid valtillfället föreslå även andra kandidater, än de å nämnda lista upptagna.

§ 19.

Revisorerna skola, efter slutförd granskning av årsberättelsen, styrelsens protokoll samt räkenskaperna, senast den 15 mars till föreningen avgiva skriftlig berättelse, i vilken de till- eller avstyrka ansvarsfrihet för styrelsen.

Revision.

§ 21.

Ledamot erlägger inom tid, som av föreningens styrelse bestämmes, en årsavgift, vilken utgör:

Årsavgifter.

a) för i Stockholms lokalportoområde bosatt ledamot vid ålder:

under 27 år: 25 kronor;

över 27, men under 30 år: 35 kronor och

över 30 år: 45 kronor,

ledamot över 65 år dock obetaget att erlägga årsavgift med 20 kronor;¹

¹ Övergångsbestämmelse:

Ledamot över 60 år skall dock icke vara skyldig erlägga högre årsavgift än han erlade för 1941.

b) för annan ledamot vid ålder:

under 27 år: 15 kronor;

över 27, men under 30 år: 20 kronor; och

över 30 år: 25 kronor,

ledamot över 65 år dock obetaget att erlægga årsavgift med 10 kronor.¹

För förutvarande medlem av någon av de tekniska högskolornas studentkårer, som enligt § 4 blir ledamot eller inväljes och blir ledamot före fyllda 30 år, utgör dock första årsavgiften 15 kronor.

Hedersledamot erlägger ej någon avgift till föreningen.

§ 22.

Avgift för ständigt ledamotskap.

Från framtida erläggande av årsavgift är befriad ledamot, som på en gång inbetalar vid en ålder mindre än 40 år 500 kronor, eller efter att hava fyllt 40 år 425 kronor, eller efter att hava fyllt 50 år 350 kronor, eller efter att hava fyllt 60 år 300 kronor.

§ 23.

Mötesavgifter.

För deltagande i större sammankomst eller möte äger föreningens styrelse att, då så erfordras, låta upptaga särskild avgift till bestridande av mötesanordningar. Denna avgifts storlek bestämmes av styrelsen på förslag i varje särskilt fall av vederbörande mötesbestyrelse.

§ 24.

Fonder och dessas förvaltning.

Beträffande föreningens fonder gälla följande bestämmelser.

Byggnadsfondens kapital får användas endast för inköp eller förbättring av fastighet för föreningens behov, men icke till underhålls- eller driftskostnader eller något annat för densamma främmande ändamål.

Avgifter för ständigt ledamotskap tillföras *reservfonden*.

Reservfonden må icke, vare sig i sin helhet eller delvis användas, med mindre än att föreningen på förslag av styrelsen, vid ordinarie sammanträde sådant särskilt beslutat med

¹ Övergångsbestämmelse:

Ledamot över 60 år skall dock icke vara skyldig erlägga högre årsavgift än han erlade för 1941.

$\frac{1}{3}$ av de avgivna rösterna; och skola därvid minst 30 röster avgivas för förslaget.

Där ej annorlunda särskilt bestämts, skola föreningen tillhöriga medel, som icke erfordras kontant tillgängliga för mötande av löpande utgifter, göras räntebärande genom insättning i allmän bankinrättning, genom inköp av sådana obligationer, vari enligt gällande bestämmelser omyndigs medel må placeras, eller genom utlåning mot fullgod säkerhet av inteckning i fastighet, eller genom inköp av aktier eller därmed jämförliga värdepapper, dock endast sådana, som av överförmyndare i Stockholm godkännas för placering av omyndigs penningmedel. Dessa bestämmelser skola dock ej utgöra hinder för, att föreningens medel användas för inlösande av inteckningar, som utgöra säkerheter för Svenska Teknologföreningens Fastighetsaktiebolags banklån.

§ 25.

Förslag till ändring av föreningens stadgar inlämnas skriftligen till styrelsen, som har att detsamma jämte eget utlåtande däröver snarast möjligt å stämma föreningen delgiva, varefter förslaget företages till avgörande tidigast vid nästa ordinarie stämma (jämför § 15).

För bifall till ändringsförslag fordras, att vid frågans avgörande beslutet fattas med minst $\frac{2}{3}$ av de angivna rösterna, varvid de för bifall avgivna skola vara minst 30.

§ 26.

Uppstår fråga om föreningens upplösning, skall skriftligt, motiverat förslag därom ingivas till styrelsen för att, dock endast om detsamma vinner den fulltaliga styrelsens enhälliga bifall, genom dess försorg föreläggas föreningen å ordinarie stämma.

Kungörelse om stämma, vid vilken sådant förslag till behandling förekommer, skall innehålla tydligt tillkännagivande därom samt tre gånger, med minst en veckas uppehåll emellan varje gång, offentliggöras i några av landets mera spridda tidningar.

Om vid förslagets behandling å på ovan föreskrivet sätt utlyst stämma tio föreningsledamöter rösta för, att föreningen fortfarande skall äga bestånd, har frågan om dess upplösning förfallit.

Ändring av stadgarna.

Föreningens upplösning.

§ 27.

Disponering
av föreningens
medel vid
upplösning.

Om föreningens upplösning beslutas, skola alla dess behållna tillgångar, för vilka icke genom donationsföreskrifter eller på annat sätt särskilda bestämmelser äro fastställda, överlämnas till K. tekniska högskolan för att läggas till 'Teknologiska institutets elevers stipendiefond'.

En ny avdelning inom föreningen har av styrelsen godkänts genom att till föreningen som avdelning anslutits Tekniska fysikers förening. Arbetsordning för den nya avdelningen var vid årsskiftet dock ännu ej fastställd.

Fråga om bildande av en avdelning för svetsningsfrågor har diskuterats, men tanken har ej vunnit styrelsens stöd. I stället har inom avd. M bildats en permanent kommitté för svetsteknik.

Bestämmelser för Thore Thelanders understödsfond hava godkänts vid stämma den 19 nov. 1941.

9. Teknisk Tidskrift.

Tidskriften har under år 1941 utgivits efter samma plan, som tillämpats under 1940.

Textutrymmet för olika avdelningar i jämförelse med närmast föregående åren visas av följande tablå.

	Antal textsidor		
	1939	1940	1941
Veckoavdelningen.....	580	524	556
Automobil- och motorteknik.....	98	100	98
Bergsvetenskap.....	94	94	102
Elektroteknik.....	204	208	212
Industriell ekonomi och organisation...	72	72	132
Kemi.....	94	98	106
Mekanik.....	140	136	136
Skeppsbyggnadskonst och flygteknik...	114	114	118
Väg- och vattenbyggnadskonst samt Husbyggnadsteknik.....	168	172	200
Summa	1 564	1 518	1 660

En utbrytning av avdelningen för flygteknik till separat fackavdelning har förberetts.

10. Svenska Teknologföreningens Anställningscentral (S. T. A.).

I likhet med närmast föregående år har den allmänna osäkerheten avspeglats även inom STA:s verksamhet. Under årets förra hälft höllo de anmälda sökande ungefär jämna steg med uppdragsgivarne, men under årets senare hälft hava de förra betydligt sackat efter. Under de föregående åren var sökandantalet i genomsnitt överlägset antalet lediga platser. I någon mån beror den minskade sökandefrekvensen under året givetvis på inkallelserna i militärtjänst, men de många kommissionernas och industriens ökade behov av arbetskraft har mest bidragit till åtstramningen, vilket förhållande haft det goda med sig, att ingenjörer av äldre årgångar nu haft större möjlighet än förut att göra sig gällande vid nya eller ledigblivna befattningars tillsättande.

Arbetsförmedlingen är på grund av styrelsens beslut den 12 febr. 1941 numera avgiftsfri.

Sökandes fördelning efter teoretisk utbildning.

anmälda år:	1934—39	1940	1941	Summa
K. Tekn. Högskolan.....	548	68	56	672
Chalm. Tekn. Högskola.....	150	21	20	191
Örebro Tekn. Gymnasium.....	56	11	7	74
Malmö » ».....	9	5	1	15
Borås » ».....	5	1	1	7
Norrköping.....	9	5	7	21
Västerås.....	6	—	1	7
Filipstad.....	9	1	2	12
Katrineholm.....	9	2	3	14
Halmstad.....	1	—	—	1
Eskilstuna.....	4	1	—	5
Härnösand.....	10	4	2	16
Hässleholm.....	5	—	2	7
Tekn. Skolan i Stockholm.....	32	14	18	64
» instituten i Stockholm.....	70	28	27	125
Utlandet.....	72	17	6	95
Ingen teor. utbildn.....	11	4	2	17
	1 006	182	155	1 343

(Inom parentes angivas motsvarande siffror för föregående år.)

Uppdragsgivare och sökande	F a c k								S u m m a
	Affärsingenjörer	Bergsingenjörer	Elektroingenjörer	Arkit. o. husb.	Kemister	Mekanister	Skeppsbyggare	Väg- o. vattenbyggare	
<i>Uppdragsgivare.</i>									
ang. fast anställning...	8	1	18	3	25	50	1	9	115
• vikariat l. tillf....	4	—	8	7	9	19	—	10	57
Summa	12 (10)	1 (8)	26 (19)	10 (2)	34 (18)	69 (68)	1 (6)	19 (31)	172 (162)
<i>Sökande, kvarst. 31/12 41</i>									
lediga									
av år 1941 anmälda ..	4 (9)	— (1)	1 (3)	5 (9)	2 (8)	2 (17)	— (—)	2 (12)	16 (59)
transportsökande:									
av år 1940 anmälda...	15	1	11	13	13	43	1	21	118
• 1941 • ...	14	5	13	18	15	33	1	14	113
Summa	29 (29)	6 (3)	24 (26)	31 (7)	28 (34)	76 (75)	2 (4)	35 (25)	231 (203)
Summa kvarst. anmälda 31/12 1941.....	33 (38)	6 (4)	25 (29)	36 (16)	30 (42)	78 (92)	2 (4)	37 (37)	247 (262)
<i>Under 1941 anmälda</i>									
lediga	8	2	10	17	15	24	1	12	89
transportsökande	9	3	10	5	9	22	—	8	66
Summa	17 (22)	5 (3)	20 (21)	22 (16)	24 (24)	46 (66)	1 (1)	20 (29)	155 (182)
<i>Under 1941 förmedlade platser:</i>									
fast anställda.....	6	—	9	2	8	25	—	4	54
vikariat l. tillf.....	2	—	1	2	6	10	—	5	26
Summa	8 (3)	— (1)	10 (7)	4 (3)	14 (4)	35 (14)	— (3)	9 (6)	80 (41)

Av förestående under 1941 anmälda 155 äro 75 civilingenjörer och 49 föreningsledamöter; av de 80, för vilka platser förmedlats 1941, äro 37 civilingenjörer och 29 föreningsledamöter.

11. Polhemsfonden.

Forskningsunderstöd från Polhemsfondens dispositionsmedel hava under året tilldelats dels ingenjör K. HELMER GUSTAVSON, Valdemarsvik, med 1000:— kr. som bidrag för undersökning av orsaken till den i sulfitlut förekommande ligninsulfonsyrans ringa värde som garvmedel samt möjligheten av överföring av nämnda syra i s. k. syntetiska garvämnen, dels bergsingenjör FREDRIK MOGENSEN, Ludvika, 500:— kr. som bidrag till publicering av resultaten av undersökningar om partikelstorlekens fördelning vid nedkrossning av olika svenska malmer.

12. Resestipendier.

Utdelning av Ahlsellska resestipendiet har under 1941 icke ägt rum på grund av rådande resesvårigheter.

Civilingenjör BERTIL THUNELL har tilldelats ett reseunderstöd av 500:— kr. från fonden för byggnadsteknisk forskning för företagande av en studieresa i Tyskland.

13. Övriga inom föreningen behandlade viktigare ärenden.

Vid föreningens allmänna sammanträden hava utöver under 5 ovan angivna förekommit följande föredrag m. m.:

Vid ordinarie allmänt sammanträde den 19 februari: Världsflygtrafiken, dess ekonomiska och tekniska förutsättningar, föredrag av civilingenjör KARL-HENRIK LARSSON och kapten CARL FLORMAN.

Årsmötet öppnades den 23 mars i Tekniska Museets minneshall, varvid föreningens orkester under ledning av civilingenjör TAGE BILDE utförde ett konsertprogram under medverkan av byggnadsrådet SVEN MARKELIUS och teknolog P. HJELMSTRÖM som solister. Sedan generaldirektör A. GRANHOLM hållit förut omnämnda föredrag om trafikväsendet i kristider besågs Tekniska Museet, särskilt järngruvan och de nya avdelningarna för järn och stål, under intendent T. ALTHINS ledning.

Den 24 mars fortsattes årsmötet i lilla konserthussalen, varvid disponent B. THORBJÖRNSSON höll ovan nämnt föredrag om inhemskt flytande bränsle, varefter vidtog en givande diskussion. Professor M. LEVON, som programenligt skulle

redan första årsmötesdagen tala om det tekniska forskningsarbetet i Finland, blev av ishinder uppehållen vid resan från Finland och framförde i stället föredraget å IVA:s lokal den 28 mars.

Vid extra allmänt sammanträde den 24 april besöktes först Statens Väginstitut som demonstrerades av överingenjören kapten NILS VON MATERN; efter middag å föreningens lokal följde föredrag av generaldirektör G. MALM och hovrättsrådet A. BEXELIUS om 1938 års vägsakkunniges utlåtande angående förstatligande av den allmänna väghållningen på landet m. m. Efter supén belyste trädgårdsarkitekten friherre SVEN HERMELIN med färgbilder bebyggelsens förhållande till vägen och landskapet.

Vid extra allmänt sammanträde den 10 sept. i Handels-högskolans aula höll Dr K. GAUGER, Präsident der Reichsanstalt für Film und Bild in Wissenschaft und Unterricht, föredrag om »Die Bedeutung des wissenschaftlichen Films für Lehre und Forschung in den technischen Wissenschaften», beledsagat av en serie vetenskapliga filmer.

Vid höstmöte i Göteborg den 20 sept. besågo mötesdeltagarna i grupper SKF:s verkstäder under ledning av tekn. dr H. TÖRNEBOHM, Statens skeppsprovvningsanstalt, visad av professor H. F. NORDSTRÖM och intagsanläggningen för vattenledningsverket vid Lerjeholm, demonstrerad av civilingenjör M. RYDBÄCK. Därpå besågs Götaverken, under ciceronskap av direktör ERNST HEDÉN m. fl., varvid även en stäpelavlöpning av ett 12 500 ton-fartyg illustrerade varvets kapacitet. Vidare företogs studiebesök vid AB. Volvos verkstäder, som visades av direktör A. GABRIELSSON och direktör GUSTAF LARSON. Efter lunch i Volvos stora matsal gjordes ett hastigt besök vid Eriksbergs varvs luftskyddsrum och efter en hastig färd genom Göteborgs hamn samlades mötesdeltagarna på Sjöfartsmuseet, där skeppsredare GUNNAR CARLSSON, som redan nämnts, talade om svensk sjöfart under krigstider. Dagen avslutades med Tekniska Samfundets bankett på Grand Hôtel. Söndagen den 21 sept. fortsattes höstmötet i Trollhättan, där studiebesök gjordes vid Svenska Aeroplan AB:s och Svenska Flygmotor AB:s verkstäder, demonstrerade av överingenjören greve CL. SPARRE och direktör NILS FRENNE, samt den under byggnad varande Højumstationen, under ciceronskap av arbetschefen, kap-

ten GUSTAF BJÖRKMAN, kraftverksdirektör IVAR HEDENBLAD m. fl.

Vid ordinarie allmänt sammanträde den 15 okt. föredrag av överdirektören, professor IVAR MALMER samt civilingenjörerna ERIK PETERSOHN och STEN LUTHANDER om Flygtekniska försöksanstalten, vilken därefter på platsen studerades vid besök dels den 1 nov., dels den 15 nov.

Vid ordinarie stämma den 19 nov. talade ingenjör JÖRGEN SAXILD om »Bygningen av den transiranske jernbane» samt förevisade en ljudfilm över banans tillkomst.

Utom de båda förut omnämnda kurserna i värmeteknik och smörjningsteknik har hållits en talrikt besökt förvaltnings teknisk kurs med föredrag av professor HALVAR SUNDBERG och hovrättsrådet E. ECKERBERG.

Delegerade utsedda av föreningens olika avdelningar hava under våren 1941 beretts tillfälle muntligt samråda med 1940 års sakkunniga för den högre tekniska undervisningen, varjämte ett flertal skrivelser och promemorior av fackrepresentanterna överlämnats till de sakkunniga.

I en skrivelse till samma sakkunniga har erinrats om KTH:s yrkande om åtgärder för utvidgade forskningsmöjligheter på automobilområdet.

Utlåtanden från Avd. Svenska Elektroingenjörsföreningens högskolekommitté ha expedierats dels till kollegiet för Avd. E vid KTH angående ändringar i studiehandbok samt läro- och timplaner, dels till 1940 års sakkunniga för den högre tekniska undervisningen, berörande professur i elektrisk anläggningsteknik, professur i teleteknik och tillämpad elektronfysik, inrättande av nytt laboratorium för teleteknik samt inledande av 50-per. el. ström i högskolans fysik- och kemi-byggnad.

För fullföljande av det av Avd. M bedrivna normeringsarbetet har Sveriges Standardiseringskommission beviljat föreningen ett understöd av 500 kronor för budgetåret 1941/42. Arbetet inom normeringskommittéerna har under 1941 endast kunna i ringa omfattning bedrivas på grund av med krisen och försvarsberedskapstjänstgöring sammanhängande förhållanden.

Utlåtanden rörande standardiseringsärenden hava under året avgivits till SMS rörande följande särtryck: N:r 215 om svensk standard för cylindriska, koniska och gängade ko-

niska pinnar; N:r 214 om internationell standardisering av brotschar; N:r 217 om ventiler till gasbehållare; N:r 216 om gängtoleranser; N:r 219 om edisongångor; N:r 218 om skaff till hål- och gängtolkar; N:r 221 om gasbehållare till för-tätade industriella och medicinska gaser.

Vid årsskiftet äro ännu obesvarade remisser angående SMS särtryck N:ris 222, 224, 225, 226 och 227.

Utlåtanden till Kungl. Maj:t eller vederbörande statsråd hava av föreningen under året avgivits angående omorganisationen av skeppsbyggnadsavdelningen vid KTH, fastighetsbildning i stad (avd. V), 1940 års byggnadssakkunnigas betänkande, införandet av högertrafik, principbetänkande rörande trafiksäkerhetsfrågan samt förstatligande av den allmänna väghållningen på landet m. m.

Till Kungl. Medicinalstyrelsen har givits utlåtande rörande kompetens för fysiologisk-kemisk och bakteriologisk undersökning av vatten och till IVA:s kyltekniska kommitté har ett yttrande lämnats angående förslag till råd och anvisningar för kylanläggningar.

Vid novemberstämman lämnades styrelsen i uppdrag att ånyo undersöka möjligheterna för ett hela landet omfattande ingenjörsförbund.

En särskild klubb nämnd har utsetts.

14. Handböcker, handlingar och skrifter.

I serien Svenska Teknologföreningens Handböcker har under året utkommit:

63. SEN 27 — 1941 Grundläggande begrepp rörande driftvillkor för elektriska anläggningsdelar i starkströmsnät.

64. SEN 28 — 1941 Normer för kvicksilverströmriktare.

65. Motorteknisk ordlista för motorfordonstekniken, utarbetad av Automobil- och motortekniska kommitténs utskott för nomenklaturfrågor.

I serien Skrifter, utgivna av Svenska Teknologföreningen har något nytt nummer icke utkommit.

Av föreningens Handlingar hava under året utkommit:

326. Skrivelser till behandling vid STF:s ordinarie stämma den 23 mars 1941: Styrelsens berättelse över föreningens verksamhet år 1940. Styrelsens berättelse över föreningens ekonom. förvaltn. under år 1940. Berättelser över verksamheten inom föreningens avdelningar under år 1940. Revisorernas

berättelse för år 1940. Skrivelse från Valkommittén den 28 febr. 1941. STF:s Fastighetsaktiebolags styrelse- och revisionsberättelser för år 1940.

327. Förslag till normer för kvicksilverströmriktare, utarbetat av Svenska Elektriska Kommissionens normkommitté för strömriktare.

328. Förslag av STF:s styrelse den 17 sept. 1941 ang. ändringar i föreningens stadgar samt skrivelse den 8 okt. 1941 från styrelsen med förslag till bestämmelser för Thore Thelanders Understödsfond.

329. Skrivelse från styrelsen till föreningens stämma den 19 nov. 1941 med förslag till budget för år 1942.

15. Gåvor.

Till Bobergsfonden har direktör ABR. HEDE under året donerat 5 000:— kronor.

Sveriges Industriförbund har till kostnaderna för beredskapskommitténs aktion för besparing av elektrisk energi lämnat ett bidrag av 5 000:— kronor.

Direktör TAGE BILDE har tillägnat föreningen och överlämnat partitur till den festouvertyr, som vid K. Väg- och Vattenbyggnadskårens 100-årsjubileum utfördes av föreningens orkester.

16. Bibliotek.

Under året hava 1994 lån av böcker och tidskrifter registrerats och 700 besökande hava antecknat sig i besöksboken.

Antalet hemlån har i jämförelse med 1940 ökat med 641.

Antalet tidskrifter har utgjort:

	Svenska Utländska Summa		
Prenumerationer (även publikationer erhållna genom medlemskap i föreningar och institutioner)	6	124	130
Byten mot T. T.	43	106	149
Friexemplar	53	52	105
	102	282	384

En del utländska publikationer ha under året överhuvudtaget icke anlänt, en del anlände t. o. m. maj månad, andra åter t. o. m. november, varför ovanstående siffror i någon mån torde komma att korrigeras.

Under året hava tillkommit följande viktigare verk och publikationer:

- a) genom gåvor
- från *A/B Stockholms Spårvägar*
Den första trådbusslinjen i Stockholm.
Spårväg och Buss.
- » *Sveriges Maskinindustriförening*
Sveriges Maskinindustriförening 1911—1941.
- » *Riksdagsbiblioteket*
Förteckning över Riksdagsbibliotekets nyförvärv år 1940.
Årsbibliografi över Sveriges offentliga publikationer 1940.
- » *A/B Nydqvist & Holm*
Rollendes Material — rolling stock — matériel roulant.
- » *K. Svenska Vetenskapsakademien*
Kungl. Svenska Vetenskapsakademiens 200-årsjubileum 1939.
- » *Svenska Gasverksföreningen*
Årsbok 1940: 2.
- » *Dr-ing. Ragnar Schlyter, Stockholm*
Byggnads-, väg- o. brandtekn. uppsatser, 3.
- » *Institutet för värdering av fastigheter i Sthlm*
Årsbok 1940.
- » *A/B Pumpindustri*
Handbok om centrifugalpumpar och motorbrandsprutor ...
- » *Professor C. Benedicks*
Särtryck av Benedicks m. fl.
- » *Sveriges Industriförbund*
Handledning i industriellt brandskydd utarb. av R. Götherström ...
- » *Professor Matts Bäckström*
Kylteknik. 1—2.
- » *Jernkontoret*
Bergström, H., Handbok för kolare, 3 uppl.
- » *Norges Industriförbund*
Årsberetning 1940.
- » *Sv. Spårvägs-, Buss- och Förortsbane-föreningen*
Årsmötet i Göteborg 20.11. 1940.

från *Sv. Kryssarklubben*

- Årsskrift 1941.
- » *Köping—Uttersbergs Järnvägs A/B*
Köping—Uttersbergs Järnvägs A/B 1866—1941.
- » *Kungl. Automobilklubben*
Årsskrift 1941.
- » *Kungl. Svenska Segel Sällskapet*
Årsbok 1941.
- » *Sv. Pappers- och Cellulosaingenjörsföreningen*
Årsbok 1941.
- » *Överstinnan Klara Enblom, Djursholm*
Bergslagens Järnvägs A/B 1872—1922.
Traneus, G., & Wretling, E. P., Vägar och gator.
Pallin, H. N., Handledning i vägbyggnad.
Pallin, H. N., Väg- och vattenbyggnadstekniska författningar.
Lilienberg, V. E., Om strömmarna i Stockholm.
Redogörelse af Hamndirektionen i Trelleborg, anställd internationell täflan om pris för förslag till hamnutvidgning för Trelleborg.
Förslag till utvidgning af Trelleborgs Hamn.
Trelleborgs hamnutvidgningsarbeten 1924—1928.
- » *Civilingenjör Ch. Hässler, Stockholm*
Diverse årgångar av Elektrotechnische Zeitschrift och Transactions of the American Institute of Electrical Engineers.
- » *Flygdirektör E. Sjögren, Stockholm*
International marine engineering, Vol. 12.
Schlick, O., Handbuch für Eisenschiffbau.
See-Berufsgenossenschaft: Vorschriften über Freibord ...
- » *Direktör Thor Thörnblad, Stockholm*
Tekniska Meddelanden från K. Telegrafstyrelsen 1919—1940.
Elektrische Nachrichtentechnik, Jahrg. 1—8: 1—3.
- » *A/B Stille-Werner*
Återblick på en 100-årig verksamhet.
- » *AEG: Mess- und Fernmeldetechnik.*
Jahrbuch der AEG-Forschung, Sonderheft: Übermikroskop.

från K. Telegrafstyrelsen

Ekeberg, E., Telefoni 3.

» Frkn E. Nordenadler

Guhte, J. C., Grundlig anvisning at förfärdiga goda fernissor jämte konsten at lakera och förgylla ... Sthlm 1799.

» Tekn. dr F. Mogensen

En studie rörande partikelfördelningen på vissa sikt-klasser i krossprodukter av några svenska malmer.

» Teknisk Tidskrift

Diverse recensionsexemplar och kataloger.

» Tekn. dr J. Rydberg

Gasblandningens inflytande på förbränningshastigheten i flammor ...

b) genom prenumeration

Motorteknische Zeitschrift; Machinery;

Publikationsserie från Institutionen Mekanisk Teknologi vid KTH.

c) genom inköp

» Röda Boken.»

Svenska Dagbladets Årsbok 1940.

VDI Jahrbuch 1940.

Fyrans Album.

Grimsehl-Tomaschek: Lehrbuch der Physik, 1—3.

Taxeringskalendern 1940.

Vem är det? 1941.

d) genom byten

Forschungshefte aus dem Gebiete des Stahlbaues.

Journal of the Engineering Institute of Canada.

Meddelanden från Statens Fiskeriundersökningsanstalt.

L'Organizzazione Scientifica del Lavoro.

Ev. utkommande publikationer från Statens Hantverksinstitut.

17. Befattningshavare.

Inga förändringar hava under 1941 förekommit beträffande föreningens fasta personal.

Stockholm den 5 mars 1942.

För SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGENS STYRELSE

ALF GRABE.

K. A. Fröman.

Till Svenska Teknologföreningen.

Styrelsen för Svenska Teknologföreningen får härmed avgiva redogörelse för den ekonomiska förvaltningen under år 1941.

Föreningens ekonomi har under år 1941 icke undgått att beröras av rådande krisförhållanden med åtföljande fördyringar. Att föreningens utgifter ej obetydligt överskridit i staten för år 1941 beräknade får till stor del sin förklaring härav, men en intensifierad föreningsverksamhet har också bidragit till de ökade omkostnaderna.

Omkostnadernas ökning har emellertid mer än väl uppvägs av förhöjda inkomster, därhän att verksamheten under 1941 kommit att uppvisa ett överskott. Till detta förhållande har i synnerhet bidragit, att betydligt flera årsavgifter influtit. Inkomsten av årsavgifter har nämligen överskridit den beräknade med 13 165:— kronor.

Kostnaderna för föreningens beredskapskommittéer hava, sedan från andra utlovade bidrag influtit, uppgått till 15 035:96 kronor, vilka täckts med medel ur Svenska Industriens Gåvofond.

Från kamrathjälpsfonden hava under 1941 utdelats understöd till 7 personer med 5 087:62 kronor. Fondens omkostnader hava uppgått till 759:05 kronor, dess inkomster till 10 520:54 kronor, nämligen gåvor 5 933:21 kronor, återbetalat på tidigare understöd 710:67 kronor, avkastningen av Thure och Ida Wawrinskys Minnesfond 2 020:35 kronor samt räntor 1 856:31 kronor. Fondens tillgångar hava under året ökat med 4 673:87 kronor.

Ur Polhemsfonden har utbetalats 2 750:— kronor såsom forskningsbidrag. Beviljade men ej utkvitterade forskningsbidrag uppgå till 1 750:— kronor.